

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

QO‘QON DAVLAT UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

Qo`qon davlat universiteti
rektori D.Sh. Xodjayeva
29-avgust 2025-yil

**AMALIY BEZAK SAN`ATI
FAN DASTURI**

Bilim sohasi:	100000 – Ta’lim
Ta’lim sohasi:	110000 – Ta’lim
Ta’lim yo‘nalishi:	60110500 – Tasviriy san’at va muhandislik grafikasi

Qo`qon-2025

Fan/modul kodi ABS306		O'quv yili 2025-2026	Semestr 5	ECTS - Kreditlar 6	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 6	
1.	Fanning nomi		Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Amaliy bezak san`ati		90	90	180
2.	<p>I. Fanning mazmuni</p> <p>Fanni o'qitishdan maqsad – Amaliy bezak san`ati fanini tashkil qilish, uning mazmuni, naqqoshlikda turli kompozitsiyalar tuzish usullari, ularga qo'yiladigan talablar bilan tanishtirish;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Amaliy bezak san`ati fanida ishlatiladigan materiallar va asbob – uskunalar, ularni ishga tayyorlashni o'rgatish; - talabalarga oddiydan murakkabga qarab turli kompozitsiyalarini mukammal tuzishni o'rgatish; - talabalarga boshqa fanlardan olgan bilim malakalarini muxtahkamlash, turli shakldagi buyumlarga nashq kompozitsiyasi tuzishni o'rgatish, shu bilan birga ranglarni mos keladigan qilib tanlash, turli materiallarga ishlov berishni e'tibor qaratadi. - hajmli buyumlarga kompozitsiyasi tuzish usullarini o'rgatish; - Milliy buyumlarga kompozitsiyalarini tuzishni o'rgatish; - kompozitsiya darslari asosida Sharq amaliy san'atining go'zalligi, falsafiy ruhiy va tarbiyaviy qirralari bilan tanishtirish. <p>Fanning vazifalari:</p> - Amaliy bezak san`ati fanini tashkil qilish, uning mazmuni, naqqoshlikda turli kompozitsiyalar tuzish usullari, ularga qo'yiladigan talablar bilan tanishtirish;				

- Amaliy bezak san`ati fanida ishlatiladigan materiallar va asbob – uskunalar, ularni ishga tayyorlashni o`rgatish;
- talabalarga oddiydan murakkabga qarab turli kompozitsiyalarini mukammal tuzishni o`rgatish;
- talabalarga Amaliy bezak san`ati va boshqa fanlardan olgan bilim malakalarini muxtahkamlash, turli shakldagi buyumlarga nashq kompozitsiyasi tuzishni o`rgatish, shu bilan birga ranglarni mos keladigan qilib tanlash, turli materiallarga ishlov berishni e`tibor qaratadi.
- hajmli buyumlarga kompozitsiyasi tuzish usullarini o`rgatish;
- interer va eksterer bezagi uchun miniatyura kompozitsiyalarini tuzishni o`rgatish;
- kompozitsiya darslari asosida Sharq amaliy san`atining go`zalligi, falsafiy ruhiy va tarbiyaviy qirralari bilan tanishtirish.

II. Ma`ruza mashg`ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Ma`ruza mashg`ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Amaliy san`at va uning turlari.
2. Naqqoshlik san`ati
3. Naqqoshlik san`atida ishlatiladigan asbob-uskunalar va materiallar
4. Rangshunoslik va bo'yoqlardan foydalanish texnologiyasi
5. Naqsh va uning turlari haqida ma'lumot
6. Naqqoshlik maktablarining uslubiy o`ziga xosligi
7. Naqqoshlik san`atiga xos ustaxonalarda texnika xavfsizligi
8. Naqqoshlik san`atida kompozitsiyaning ahamiyati

III. Amaliy mashg`ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg`ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

9. Naqsh va uning turlarini chizish.
10. Oddiy naqsh elementlarini chizish.
11. Gul, barg va boshqalarni chizish.
12. Naqqoshlik san`atiga xos yo'l ichidagi 10 ta naqsh kompozitsiyasini chizish.

- 13.Naqqoshlik san'atiga xos yo'l ichidagi 10 ta naqsh kompozitsiyasini ranglash.
- 14.Naqqoshlik san'atiga xos yo'l ichidagi 10 ta naqsh kompozitsiyasini pardoqlash (Obi,siyohqalam,targ'il).
- 15.Islimiy naqsh kompozitsiyasini tuzish.
- 16.Girih, gulli girih naqsh kompozitsiyasini tuzish.
- 17.Madohil naqsh kompozitsiyasini tuzish
- 18.Namoyon naqsh kompozitsiyasini chizish
- 19.Murakkab naqshli kompozitsiya tuzish, ranglash va pardoqlash
- 20.Hajmli va sovg'a buyumlarni naqshlash.
- 21.Interer va ekstererda amaliy bezash(eskizini tuzish)
- 22.Tanlangan interer yoki ekstererni amaliy bezash eskizini pardoqlash
- 23.A1 formatda devorlar yoyilmasi

Ish qurollari, moslamalar, ularni ishga tayyorlashni bilishi, mahalliy materiallardan foydalanish, talabalarga "Naqqoshlik kompozitsiyasi" mashg'ulotlarini tashkil etishda amaliy san'at asarlarini ma'muriy turar joy binolari va tarixiy obidalarimiz badiiy bezagini tahlil eta olish, yaxshi o'zlashtiruvchi va boshlovchi talabalar bilan individual darslar olib boorish, talabalar ijodiy ishlarini baholay olish ***ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak;***

- amaliy san'at tarixi va nazariyasi, kompozitsiya tuzishning nazariyasiva bosqichlari, kompozitsiya tuzish qonuniyatlari va mahalliy materiallar xususiyatlari va ulardan foydalanish, bo'yoqlar tayyorlash va ular bilan ishlash texnologiyasi, oddiy naqsh elementlarini yoddan bilishi va ular yordamida turli naqsh kompozitsiyalari tuza olish, grix va gulli naqsh kompozitsiyalarini tuza olish, turli xajmli buyumlarni naqshlay olish, xalq ustalarimiz ijodidan nusxa ko'chirisha olish, interer va ekstererni bezash uchun naqsh chiz olish, naqsh kompozitsiyalarini chizishga kompyuter grafik dasturlaridan foydalanish ijodiy jarayonni bilishi, ***malaka hosil qilishi va amalga*** qo'llay olishi.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

Talaba mustaqil ta'limni bajarish uchun darslik va o'quv qo'llanmalar fan boblari va mavzularini o'rganishi; tarqatma materiallar, amaliy ishlar bajarishni o'rganish; maxsus adabiyotlar bo'yicha fanlar bo'limlari yoki mavzulari ustida ishlash; talabaning o'quv-ijodiy ishlarini bajarish bilan bog'liq bo'lgan fanlar bo'limlari va mavzularini chuqur o'rganish; tavsiya etiladi.

Darslik va o'quv qo'llanmalarning (ularning to'la ta'minlanganligi taqdirda) boblari va mavzularini o'rganish. Tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruza qismlarini o'zlashtirish. O'qitish va nazorat qilishning avtomatlashtirilgan tizimlari bilan ishlash. Fanning boblari va mavzulari ustida ishlash.

- 1) Naqsh va uning turlarini chizish.
- 2) Oddiy naqsh elementlarini chizish.
- 3) Gul, barg va boshqalarni chizish.
- 4) Naqqoshlik san'atiga xos yo'l ichidagi 10 ta naqsh kompozitsiyasini chizish.
- 5) Naqqoshlik san'atiga xos yo'l ichidagi 10 ta naqsh kompozitsiyasini ranglash.
- 6) Naqqoshlik san'atiga xos yo'l ichidagi 10 ta naqsh kompozitsiyasini pardozlash (Obi,siyohqalam,targ'il).
- 7) Islimiy naqsh kompozitsiyasini tuzish.
- 8) Girih, gulli girih naqsh kompozitsiyasini tuzish.
- 9) Madohil naqsh kompozitsiyasini tuzish
- 10) Namoyon naqsh kompozitsiyasini chizish
- 11) Murakkab naqshli kompozitsiya tuzish, ranglash va pardozlash
- 12) Hajmli va sovg'a buyumlarni naqshlash.
- 13) Interer va ekstererda amaliy bezash(eskizini tuzish)
- 14) Tanlangan interer yoki ekstererni amaliy bezash eskizini pardozlash
- 15) A1 formatda devorlar yoyilmasi.
- 16) Amaliy san'at va uning turlari.

	17) Naqqoshlik san'ati 18) Naqqoshlik san'atida ishlatiladigan asbob-uskunalar va materiallar 19) Rangshunoslik va bo'yoqlardan foydalanish texnologiyasi 20) Naqsh va uning turlari haqida ma'lumot 21) Naqqoshlik maktablarining uslubiy o'ziga xosligi 22) Naqqoshlik san'atiga xos ustaxonalarda texnika xavfsizligi 23) Naqqoshlik san'atida kompozitsiyaning ahamiyati
3. III.	- Amaliy bezak san'ati fanini tashkil qilish, uning mazmuni, fanda turli kompozitsiyalar tuzish usullari, ularga qo'yiladigan talablar bilan tanishadilar; - Amaliy bezak san'ati fanida ishlatiladigan materiallar va asbob – uskunalar, ularni ishga tayyorlashni o'rganadi; - talabalarga oddiydan murakkabga qarab turli kompozitsiyalarini mukammal tuzishni o'rganadi; - talabalarga naqqoshlik, ganch o'ymakorligi, miniatyura, ashyoshunoslik va boshqa fanlardan olgan bilim malakalarini muxtahkamlash, turli shakldagi buyumlarga nashq kompozitsiyasi tuzishni o'rgatish, shu bilan birga ranglarni mos keladigan qilib tanlash, turli materiallarga ishlov berishni e'tibor qaratadi. - hajmli buyumlarga kompozitsiyasi tuzish usullarini o'rganadi; - interer va eksterer bezagi uchun kompozitsiyalarini tuzishni o'rganadi; - kompozitsiya darslari asosida Sharq amaliy san'atining go'zalligi, falsafiy ruhiy va tarbiyaviy qirralari bilan tanishadi.
4. VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:	• interfaol keys-stadilar; (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • amaliy mashg'ulotlar • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

	• ijodiy ishlar yaratish
5.	VII. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va amaliy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish, ijod qilish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha amaliy ishni topshirish.
6.	Foydalanilgan adabiyotlar Asosiy adabiyotlar 1. Qodirxo'jayev P.T. Badiiy bezak san'ati. – T: “Iqtisod moliya” 2012. 2. Xolmatov B.Q. Kompozitsiya. – T. “Iqtisod – moliya”, 2011. Qo'shimcha adabiyotlar 1. Bulatov S.S., Dadashev I. Naqsh alifbosi. – T: Cho'lpon, 2012. 2. S.Bulatov “O'zbek xalq amaliy bezak san'ati” T-2010 Internet saytlari 1. www.nbgf.intal.uz 2. www.Ziyo-Net.Uz. 3. www.tdpu.uz 4. www.edu.uz 5. www. nadlib.uz. (A.Navoiy nomidagi O`z.MK) 6. http://ziyonet.uz – Ziyonet axborot – ta'lim resurslari portali
7.	Fan dasturi Qo'qon davlat universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2025-yil 29-avgustdagi 1-sonli qarori bilan tasdiqlangan
8.	Fan/modul uchun mas'ullar: S.Sattorova- QDU “San`atshunoslik” kafedrasida o'qituvchisi.
9.	Taqrizchi: V.Buvayev-NamDU Amaliy san`at kafedrasida o'qituvchisi.

	M.Ikromova- QDPI texnologik ta`lim kafedrası o`qituvchisi, PhD.
--	---